Euroopa Parlament
2019-2024

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2023/0143(COD)

3.10.2023

***I
RAPORTI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu otsust 2009/917/JSK, et viia see vastavusse isikuandmete kaitset käsitlevate liidu õigusnormidega
(COM(2023)0244 – C9-0170/2023 – 2023/0143(COD))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Cornelia Ernst

Kasutatud tähised

*	nõuandemenetlus
***	nõusolekumenetlus
***I	seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
***II	seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
***III	seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ▌ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.
Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

lk

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT 5

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu otsust 2009/917/JSK, et viia see vastavusse isikuandmete kaitset käsitlevate liidu õigusnormidega
(COM(2023)0244 – C9-0170/2023 – 2023/0143(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2023)0244),

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 16 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0170/2023),

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,

– võttes arvesse kodukorra artiklit 59,

– võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A9-0000/2023),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(2) Nõukogu otsusega 2009/917/JSK[10] infotehnoloogia tollialase kasutamise kohta luuakse tolliinfosüsteem, et aidata kaasa siseriiklike õigusaktide tõsiste rikkumiste ennetamisele, uurimisele ja kohtulikule menetlemisele, kiirendades andmete kättesaadavust ning suurendades	(2) Nõukogu otsusega 2009/917/JSK[10] infotehnoloogia tollialase kasutamise kohta luuakse tolliinfosüsteem, et aidata kaasa siseriiklike õigusaktide tõsiste rikkumiste ennetamisele, uurimisele ja kohtulikule menetlemisele, kiirendades andmete kättesaadavust ning suurendades

tolliametite tõhusust. Selleks et tagada liidus ühtne lähenemisviis isikuandmete kaitsele, tuleks kõnealust otsust muuta, et viia see vastavusse direktiiviga (EL) 2016/680. Eelkõige tuleks isikuandmete kaitse normides järgida eesmärgi ***piiritlemise*** põhimõtet, piirduda konkreetsete andmesubjektide kategooriate ja isikuandmete kategooriatega, järgida andmeturbe nõudeid, hõlmata isikuandmete eriliikide täiendavat kaitset ja järgida hilisema töötlemise tingimusi. Lisaks tuleks ette näha koordineeritud järelevalve mudel, mis on kehtestatud määruse (EL) 2018/1725[11] artikliga 62.

[10] Nõukogu otsus 2009/917/JSK infotehnoloogia tollialase kasutamise kohta (ELT L 323, 10.12.2009, lk 20).

[11] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

tolliametite tõhusust. Selleks et tagada liidus ühtne lähenemisviis isikuandmete kaitsele, tuleks kõnealust otsust muuta, et viia see vastavusse direktiiviga (EL) 2016/680. Eelkõige tuleks isikuandmete kaitse normides järgida eesmärgi ***piiramise*** põhimõtet, piirduda konkreetsete andmesubjektide kategooriate ja isikuandmete kategooriatega, järgida andmeturbe nõudeid, hõlmata isikuandmete eriliikide täiendavat kaitset ja järgida hilisema töötlemise tingimusi. Lisaks tuleks ette näha koordineeritud järelevalve mudel, mis on kehtestatud määruse (EL) 2018/1725[11] artikliga 62.

[10] Nõukogu otsus 2009/917/JSK infotehnoloogia tollialase kasutamise kohta (ELT L 323, 10.12.2009, lk 20).

[11] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

Or. en

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(5) Selleks et tagada andmete optimaalne säilitamine, vähendades samal ajal pädevate asutuste halduskoormust, tuleks lihtsustada tolliinfosüsteemis isikuandmete säilitamise korda, kaotades kohustuse andmed igal aastal läbi vaadata ja kehtestades maksimaalse viieaastase säilitamisaja, mida võib põhjenduse esitamise korral pikendada veel ***kahe*** aasta	(5) Selleks et tagada andmete optimaalne säilitamine, vähendades samal ajal pädevate asutuste halduskoormust, tuleks lihtsustada tolliinfosüsteemis isikuandmete säilitamise korda, kaotades kohustuse andmed igal aastal läbi vaadata ja kehtestades maksimaalse viieaastase säilitamisaja, mida võib põhjenduse esitamise korral pikendada veel ***kolme***

võrra. See säilitamisaeg on vajalik ja proportsionaalne, võttes arvesse kriminaalmenetluste tavapärast kestust ning vajadust andmete järele ühiste tollioperatsioonide ja uurimiste läbiviimiseks.	aasta võrra. See säilitamisaeg on vajalik ja proportsionaalne, võttes arvesse kriminaalmenetluste tavapärast kestust ning vajadust andmete järele ühiste tollioperatsioonide ja uurimiste läbiviimiseks.
	Or. en

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2
Nõukogu otsus 2009/917/JSK
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(2) Artikli 2 punkt 2 ***jäetakse välja.***	(2) Artikli 2 punkt 2 ***asendatakse järgmisega:***
	2. „isikuandmed“ – isikuandmed, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2016/680 artikli 3 punktis 1.
	Or. en

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3
Nõukogu otsus 2009/917/JSK
Artikkel 3 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Seoses isikuandmete töötlemisega tolliinfosüsteemis käsitatakse komisjoni määruse (EL) 2018/1725 artikli 3 punkti 12 tähenduses volitatud töötlejana, kes tegutseb iga liikmesriigi määratud riiklike asutuste nimel, keda omakorda käsitatakse isikuandmete vastutavate töötlejatena.	Seoses isikuandmete töötlemisega tolliinfosüsteemis käsitatakse komisjoni määruse (EL) 2018/1725 artikli 3 punkti 12 tähenduses ***ja kooskõlas sama määruse artikliga 29*** volitatud töötlejana, kes tegutseb iga liikmesriigi määratud riiklike asutuste nimel, keda omakorda käsitatakse isikuandmete vastutavate töötlejatena.
	Or. en

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5
Nõukogu otsus 2009/917/JSK
Artikkel 5 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Lõikes 1 nimetatud meetmete jaoks võib artikli 3 lõikes 1 nimetatud kategooriatesse kuuluvaid isikuandmeid sisestada tolliinfosüsteemi üksnes juhul, kui eelkõige varasema ebaseadusliku tegevuse põhjal on põhjendatult alust arvata, et asjaomane isik on toime pannud, on toime panemas või kavatseb toime panna siseriiklike õigusaktide kohase süüteo.	2. Lõikes 1 nimetatud meetmete jaoks võib artikli 3 lõikes 1 nimetatud kategooriatesse kuuluvaid isikuandmeid sisestada tolliinfosüsteemi üksnes juhul, kui eelkõige varasema ebaseadusliku tegevuse põhjal on põhjendatult ***ja objektiivselt*** alust arvata, et asjaomane isik on toime pannud, on toime panemas või kavatseb toime panna siseriiklike õigusaktide kohase süüteo.

Or. en

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6 – sissejuhatav osa
Nõukogu otsus 2009/917/JSK
Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(6) Artikli 7 lõige 3 ***asendatakse järgmisega:***	(6) Artikli 7 lõige 3 ***jäetakse välja.***
„3. Olenemata lõigetest 1 ja 2 võib nõukogu erandkorras ühehäälse otsusega ja pärast konsulteerimist Euroopa Andmekaitsenõukoguga lubada anda rahvusvahelistele või piirkondlikele organisatsioonidele juurdepääsu tolliinfosüsteemile, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:	
(a) juurdepääs vastab isikuandmete edastamise üldpõhimõtetele, mis on sätestatud direktiivi (EL) 2016/680 artiklis 35 või asjakohasel juhul artiklis 39;	
(b) juurdepääs põhineb kõnealuse direktiivi artikli 36 kohaselt vastu võetud	

kaitse piisavuse otsusel või selle suhtes kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid vastavalt direktiivi artiklile 37.“

Or. en

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7
Nõukogu otsus 2009/917/JSK
Artikkel 8 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid, Europol ja Eurojust võivad töödelda tolliinfosüsteemist saadud isikuandmeid üksnes artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks vastavalt kohaldatavatele õigusnormidele isikuandmete ***töötlemist*** käsitlevates liidu õigusaktides.	Liikmesriigid, Europol ja Eurojust võivad töödelda tolliinfosüsteemist saadud isikuandmeid üksnes artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks vastavalt kohaldatavatele õigusnormidele isikuandmete ***kaitset*** käsitlevates liidu õigusaktides.

Or. en

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 a (uus)
Nõukogu otsus 2009/917/JSK
Artikkel 8 – lõige 2

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(7a) Artikli 8 lõige 2 asendatakse järgmisega:
2. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõigete 1 ja 4***, artikli 7 lõike 3*** ning artiklite 11 ja 12 kohaldamist, võivad tolliinfosüsteemist saadud andmeid igas liikmesriigis kasutada üksnes need kõnealuse liikmesriigi määratud ametiasutused, kes on selle liikmesriigi õigus- ja haldusnormide ning menetluste kohaselt pädevad tegutsema artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks.	„2. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõigete 1 ja 4 ning artiklite 11 ja 12 kohaldamist, võivad tolliinfosüsteemist saadud andmeid igas liikmesriigis kasutada üksnes need kõnealuse liikmesriigi määratud ametiasutused, kes on selle liikmesriigi õigus- ja haldusnormide ning menetluste kohaselt pädevad tegutsema artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks.“

Or. en

Selgitus

Artikli 7 lõikele 3 ei viidata, sest me jätsime selle lõike välja.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 8
Nõukogu otsus 2009/917/JSK
Artikkel 8 – lõige 4 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(a) edastada muudele kui lõike 2 kohaselt määratud siseriiklikele asutustele ja nende poolt edasi töödelda kooskõlas isikuandmete ***töötlemist*** käsitlevate kohaldatavate liidu õigusnormidega või	(a) edastada muudele kui lõike 2 kohaselt määratud siseriiklikele asutustele ja nende poolt edasi töödelda kooskõlas isikuandmete ***kaitset*** käsitlevate kohaldatavate liidu õigusnormidega või

Or. en

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 8
Nõukogu otsus 2009/917/JSK
Artikkel 8 – lõige 4 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(b) edastada kolmandate riikide pädevatele asutustele ja rahvusvahelistele või piirkondlikele organisatsioonidele ja nende poolt edasi töödelda kooskõlas direktiivi (EL) 2016/680 V peatükiga ja vajaduse korral määruse (EL) 2018/1725 V peatükiga.	(b) edastada kolmandate riikide pädevatele asutustele ja rahvusvahelistele või piirkondlikele organisatsioonidele ja nende poolt edasi töödelda kooskõlas direktiivi (EL) 2016/680 V peatükiga ja vajaduse korral määruse (EL) 2018/1725 V ***ja IX*** peatükiga.

Or. en

Selgitus

IX peatüki artiklis 94 on sätestatud konkreetsed reeglid operatiivsete isikuandmete edastamise kohta kolmandatele riikidele ning viide sellele peatükile tuleks täielikkuse huvides lisada.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 9
Nõukogu otsus 2009/917/JSK
Artikkel 14

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 14
Tolliinfosüsteemi sisestatud isikuandmeid säilitatakse üksnes nii kaua, kui on vajalik artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks***, ning neid ei tohi säilitada kauem kui viis aastat***. Erandkorras võib neid andmeid siiski säilitada veel kuni kaks aastat, kui see on konkreetsel juhul rangelt vajalik asjaomase eesmärgi saavutamiseks.	Tolliinfosüsteemi sisestatud isikuandmeid säilitatakse üksnes nii kaua, kui on vajalik artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks***. Andmete säilitamise vajalikkust tuleb kontrollida vähemalt kord kolme aasta jooksul***. Erandkorras võib neid andmeid siiski säilitada veel kuni kaks aastat, kui see on konkreetsel juhul rangelt vajalik asjaomase eesmärgi saavutamiseks.

Or. en

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11
Nõukogu otsus 2009/917/JSK
Artikkel 20

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Käesoleva otsuse kohase isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse direktiivi (EL) 2016/680.	Käesoleva otsuse kohase isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse direktiivi (EL) 2016/680 ***ja määrust (EL) 2018/1725***.

Or. en

Selgitus

Täielikkuse huvides tuleks lisada viide ELi isikuandmete kaitse määrusele, kuna mõningaid töötlemistoiminguid teevad liidu institutsioonid, organid ja asutused.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 13

Nõukogu otsus 2009/917/JSK
Artikkel 26

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 26
Riiklike järelevalveasutuste ja ***Euroopa Andmekaitseinspektori vaheline koordineeritud järelevalve tagatakse kooskõlas*** määruse (EL) 2018/1725 ***artikliga 62***.	***1. Euroopa Andmekaitseinspektor peab jälgima, et komisjon töötleks isikuandmeid käesoleva määruse kohaselt,*** ja ***tagama, et neid toiminguid tehakse vastavalt käesolevale määrusele. Kohaldatakse määruse (EL) 2018/1725 artiklites 57 ja 58 osutatud ülesandeid ja volitusi.***
	2. Euroopa Andmekaitseinspektor teeb vähemalt iga kolme aasta tagant käesoleva määruse kohaselt ja kooskõlas rahvusvaheliste auditistandarditega auditi ja kontrollib komisjoni tööd isikuandmete töötlemisel. Auditiaruanne esitatakse Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja riiklikele järelevalveasutustele.
	3. Liikmesriikide riiklikud järelevalveasutused ja Euroopa andmekaitseinspektor, kes tegutsevad oma pädevuse piires, teevad kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikliga 62 üksteisega oma kohustuste raames aktiivselt koostööd ja tagavad koordineeritud järelevalve.

Or. en